Додаток 12
до Положення про критерії, правила і процедури
оцінювання результатів навчання учнів
Тиврівського ліцею Тиврівської селищної ради

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (МАТЕМАТИКА, АЛГЕБРА, ГЕОМЕТРІЯ) ДЛЯ УЧНІВ 5–9 КЛАСІВ

1. Загальні положення

1.1. Ці Критерії є додатком до Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів Тиврівського ліцею Тиврівської селищної ради.

1.2. Критерії розроблено на основі: Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів (додаток до наказу МОН України від 04.05.2026 № 722, пункт 7 розділу VI); Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів (наказ МОН України від 14.08.2026 № 1427); Державного стандарту базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними постановою КМУ від 06.08.2026 № 1000), зокрема додатка 8 «Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у математичній освітній галузі» (результати з кодом «МАО»).

1.3. Об'єктом оцінювання є обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом і згруповані за групами результатів математичної галузі. Конкретні очікувані результати визначаються модельною навчальною програмою, обраною закладом освіти; ці Критерії не залежать від вибору конкретної модельної програми.

1.4. Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до чотирьох рівнів навчальних досягнень (початковий 1–3, середній 4–6, достатній 7–9, високий 10–12) з урахуванням п'яти показників навчальної та пізнавальної діяльності, визначених наказом № 722.

1.5. Базова середня освіта охоплює два цикли: перший (адаптаційний) – 5–6 класи; другий (базового предметного навчання) – 7–9 класи. Обов'язкові результати навчання для кожного циклу визначено Державним стандартом окремо, тому критерії подано за циклами (розділи IV і V).

1.6. Поточне, тематичне, семестрове й річне оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою. Формувальне оцінювання — вербальне, рівневе або бальне на вибір учителя.

РОЗДІЛ II. ГРУПИ РЕЗУЛЬТАТІВ МАТЕМАТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

2.1. Оцінювання здійснюється за групами результатів математичної галузі, визначеними Державним стандартом (додаток 8):

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 8)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	Вирізняє задачі, що розв'язуються математично; досліджує й аналізує дані, оцінює достовірність; прогнозує результат (МАО 1.1–1.3)
2. Моделювання процесів і ситуацій	Сприймає й перетворює математичну інформацію; розробляє стратегії; будує математичну модель; представляє й обговорює результати (МАО 2.1–2.4)
3. Критичне оцінювання	Оцінює достатність даних; критично оцінює способи й моделі; обирає раціональний шлях розв'язання (МАО 3.1–3.2)
4. Розвиток математичного апарату та мислення	Мислить математично; застосовує поняття, факти й послідовність дій; володіє математичною термінологією (МАО 4.1–4.3)

РОЗДІЛ ІІІ. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ЗА РІВНЯМИ (спільні для галузі)

Рівень визначається за сукупністю п’яти інтегрованих показників: когнітивні процеси, навчальна діяльність, самостійність, комунікація та взаємодія, частота вияву сформованих умінь.

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі – педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з	виявляє вміння епізодично

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
		отриманій інформації відповіді на прості запитання		працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	групою формально	
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
		один вид інформації в інший	ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі	учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі,	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
			розв'язує їх різними способами	аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	інших учасників комунікації	
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

4. Критерії за групами результатів: 5–6 класи — адаптаційний цикл

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	За постійної допомоги вирізняє лише окремі прості ситуації, що розв'язуються математично; дані не досліджує, достовірності не перевіряє; результат передбачити не може.	За зразком вирізняє типові задачі, що розв'язуються математично; отримує дані за вказівкою; з допомогою припускає можливий результат.	Самостійно вирізняє серед життєвих ситуацій ті, що розв'язуються математично; досліджує проблемну ситуацію, отримує й перевіряє достовірність даних; визначає, що може бути результатом.	Упевнено вирізняє математичний зміст у нових, нестандартних ситуаціях; всебічно досліджує дані, оцінює їх достовірність і доцільність; обґрунтовано прогнозує результат розв'язання.
2. Моделювання та розв'язування	За постійної допомоги виконує окремі дії з даними за зразком; плану розв'язання не будує;	За зразком/алгоритмом упорядковує та перетворює математичну	Самостійно перетворює математичну інформацію (текст, схема, таблиця,	Вільно перетворює й структурує складну математичну інформацію; самостійно розробляє й обґрунтовує стратегію;

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
	математичної моделі не створює; результат подає фрагментарно.	інформацію; складає простий план дій; визначає окремі компоненти моделі; подає результат у типовій формі.	цифрові засоби); розробляє стратегію розв'язання; будує математичну модель ситуації та взаємозв'язки; подає й обговорює результат.	будує та вдосконалює математичну модель; переконливо представляє й конструктивно обговорює результати.
3. Критичне оцінювання розв'язання	За постійної допомоги не відрізняє потрібні дані від зайвих; способу розв'язання не оцінює.	За зразком визначає, чи достатньо даних у типовій задачі; порівнює запропоновані способи розв'язання з опорою.	Самостійно оцінює необхідність і достатність даних; порівнює різні способи розв'язання проблемної ситуації та пояснює вибір.	Критично оцінює повноту даних і різні моделі ситуації; обґрунтовано обирає раціональний шлях розв'язання, оцінює його ефективність.
4. Математичний апарат і мислення	Розпізнає окремі математичні поняття й символи лише за прямої допомоги; зв'язків з реальним світом не встановлює; термінологією майже не володіє.	За зразком/алгоритмом застосовує математичні поняття й факти в типових завданнях; використовує основні терміни й символи з опорою.	Самостійно застосовує математичні поняття, факти й послідовність дій для розв'язання; описує зв'язки математичних об'єктів із реальним світом; доцільно володіє термінологією.	Вільно й гнучко мислить математично; застосовує поняття й факти в нестандартних ситуаціях, самостійно вибудовує послідовність дій; точно й ефективно послуговується математичною термінологією.

5. Критерії за групами результатів: 7–9 класи — цикл базового предметного навчання

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	За постійної допомоги вирізняє окремі прості математичні ситуації; дані не аналізує; результат не прогнозує.	За зразком вирізняє типові задачі; досліджує дані за вказівкою; з допомогою визначає можливий результат.	Самостійно вирізняє ситуації, що розв'язуються математично; досліджує й аналізує дані та зв'язки, оцінює достовірність; прогнозує результат розв'язання.	Упевнено виявляє математичний зміст у складних і нових ситуаціях; критично аналізує дані та зв'язки, оцінює доцільність; обґрунтовано прогнозує й перевіряє результат.
2. Моделювання та розв'язування	За постійної допомоги виконує окремі перетворення даних; стратегії й моделі не будує.	За зразком перетворює математичну інформацію; складає план дій; визначає компоненти моделі; подає результат у типовій формі.	Самостійно перетворює й фіксує математичну інформацію різними засобами; розробляє стратегію; будує математичну модель і взаємозв'язки; представляє й обговорює результат.	Вільно оперує складною математичною інформацією; розробляє й обґрунтовує оптимальні стратегії; будує, перевіряє й удосконалює модель; переконливо представляє та конструктивно обговорює результати.
3. Критичне оцінювання розв'язання	За постійної допомоги не розрізняє потрібні й зайві дані; способу розв'язання не оцінює.	За зразком оцінює достатність даних; порівнює запропоновані способи з опорою.	Самостійно оцінює необхідність і достатність даних; критично порівнює способи й моделі, пояснює вибір раціонального.	Критично оцінює повноту даних і різні моделі; обґрунтовано обирає й перевіряє раціональний шлях, оцінює межі його застосування.

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
4. Математичний апарат і мислення	Розпізнає окремі поняття й символи за прямої допомоги; термінологією майже не володіє.	За зразком застосовує поняття й факти в типових завданнях; використовує основні терміни й символи.	Самостійно застосовує поняття, факти й послідовність дій для розв'язання; встановлює зв'язки об'єктів; доцільно володіє термінологією.	Вільно мислить математично, застосовує апарат у нестандартних ситуаціях; самостійно вибудовує й обґрунтовує послідовність дій; точно й ефективно послуговується термінологією та символікою.

6. Критерії оцінювання окремих видів навчальної діяльності

Критерії конкретизуються відповідно до очікуваних результатів і завчасно повідомляються учням. Оцінювання за видами робіт не замінює критеріїв за групами результатів.

6.1. Усні обчислення / математичний диктант

Оцінюється: Правильність обчислень, застосування правил, точність математичних записів.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Розпізнає окремі числа, математичні знаки й прості обчислювальні дії; за підказкою виконує окремі елементарні обчислення; часто помиляється у виборі дії, правилі або результаті.
Середній (4–6)	Виконує типові усні обчислення за відомими правилами й алгоритмами; відтворює основні математичні факти; допускає окремі помилки в обчисленнях або записах, які може виправити за підказкою.
Достатній (7–9)	Самостійно й переважно правильно виконує усні обчислення; доцільно застосовує правила, властивості дій і прийоми раціональних обчислень; пояснює хід міркувань та перевіряє результат.
Високий (10–12)	Швидко, точно й раціонально виконує обчислення різної складності; самостійно обирає найдоцільніший спосіб, обґрунтовує його, прогнозує й критично оцінює результат; застосовує прийоми в нових ситуаціях.

6.2. Письмові обчислення та перетворення

Оцінюється: Правильність алгоритмів, обчислень і перетворень, обґрунтованість послідовності дій.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	За зразком виконує окремі кроки письмового обчислення або перетворення; допускає суттєві помилки в алгоритмі, знаках чи послідовності дій; потребує постійної підтримки.
Середній (4–6)	Застосовує відомий алгоритм у типових завданнях; виконує основні обчислення та перетворення, але допускає помилки в окремих кроках, оформленні або обґрунтуванні.
Достатній (7–9)	Самостійно й правильно виконує письмові обчислення та тотожні перетворення; дотримується послідовності дій, коректно використовує математичні записи; пояснює застосовані правила й перевіряє результат.
Високий (10–12)	Точно й раціонально виконує складніші обчислення та перетворення; обирає оптимальний спосіб, обґрунтовує кожен суттєвий крок, порівнює альтернативні способи та контролює правильність результату.

6.3. Розв’язування текстових задач

Оцінюється: Аналіз умови, вибір стратегії, побудова моделі, розв’язання та перевірка результату.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень

Початковий (1–3)	Виділяє окремі дані й запитання задачі з допомогою; частково встановлює зв’язки між величинами; виконує окрему дію за зразком, але не вибудовує повного розв’язання.
Середній (4–6)	Розуміє умову типової задачі, визначає відомі й невідомі величини; за зразком обирає спосіб розв’язання та виконує основні дії; допускає неточності в моделі, поясненні або перевірці.
Достатній (7–9)	Самостійно аналізує умову, будує математичну модель, обирає доцільну стратегію, послідовно виконує розв’язання; пояснює дії, записує відповідь і перевіряє її відповідність умові.
Високий (10–12)	Розв’язує складні й нестандартні задачі; самостійно створює та досліджує модель, порівнює кілька стратегій, обґрунтовує оптимальний спосіб, оцінює реалістичність і точність отриманого результату.

6.4. Алгебраїчні вирази, рівняння, нерівності

Оцінюється: Застосування понять і властивостей, правильність перетворень, розв’язання та перевірка.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Розпізнає основні алгебраїчні об’єкти; за зразком виконує окремі прості перетворення або кроки розв’язання рівняння чи нерівності; допускає суттєві помилки.
Середній (4–6)	Виконує типові перетворення, розв’язує прості рівняння й нерівності за відомим алгоритмом; застосовує основні властивості, але допускає окремі помилки в перетвореннях, знаках або перевірці.
Достатній (7–9)	Самостійно й правильно перетворює вирази, розв’язує рівняння, системи чи нерівності відповідного рівня; обґрунтовує застосовані властивості, ураховує обмеження та перевіряє результат.
Високий (10–12)	Гнучко застосовує алгебраїчні методи в складніших і нових ситуаціях; раціонально перетворює вирази, порівнює способи розв’язання, аналізує допустимість перетворень і аргументовано перевіряє результат.

6.5. Функції, графіки та залежності

Оцінюється: Побудова й читання графіків, аналіз залежностей, інтерпретація та застосування моделей.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Розпізнає координатну площину, окремі точки, прості графіки й табличні дані; за допомогою знаходить окремі значення або будує точку за заданими координатами.
Середній (4–6)	Читає прості графіки й таблиці, знаходить задані значення; за зразком будує графік знайомої залежності та описує окремі її властивості; допускає неточності в масштабі чи інтерпретації.
Достатній (7–9)	Самостійно будує й аналізує графіки; визначає основні властивості функції та характер залежності між величинами; переходить між формулою, таблицею і графіком; інтерпретує результати в контексті задачі.
Високий (10–12)	Досліджує складніші залежності, порівнює графічні й аналітичні моделі, прогнозує зміну величин, аргументовано інтерпретує параметри та використовує графіки для розв’язання нових і практичних задач.

6.6. Геометричні побудови / креслення

Оцінюється: Точність побудови, застосування властивостей фігур, обґрунтування та оформлення.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Розпізнає основні геометричні фігури та інструменти; за детальним зразком виконує окремі елементи побудови; допускає суттєві неточності в кресленні або позначеннях.

Середній (4–6)	Виконує типові побудови за алгоритмом; загалом правильно користується креслярськими інструментами й позначеннями, але допускає окремі неточності; частково пояснює послідовність дій.
Достатній (7–9)	Самостійно й точно виконує геометричні побудови; використовує відповідні властивості фігур, коректно оформлює креслення та пояснює послідовність і правильність побудови.
Високий (10–12)	Виконує складніші та нестандартні побудови; самостійно планує їх етапи, обґрунтовує можливість і правильність побудови, добирає раціональний спосіб та аналізує альтернативні варіанти.

6.7. Геометрична задача / доведення

Оцінюється: Аналіз умови, логічність міркувань, застосування теорем, обґрунтованість висновку.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Розпізнає окремі елементи фігури й відомі дані; за підказкою називає потрібне означення або властивість; виконує лише окремі кроки розв’язання чи доведення.
Середній (4–6)	Розв’язує типову задачу за відомою схемою; застосовує основні означення, властивості й теореми; міркування загалом правильні, але мають пропуски або недостатнє обґрунтування.
Достатній (7–9)	Самостійно аналізує умову, будує допоміжне креслення, добирає потрібні теореми й послідовно обґрунтовує кожен суттєвий крок; формулює логічний висновок.
Високий (10–12)	Розв’язує складніші й нестандартні геометричні задачі; вибудовує строгий доказ, установлює приховані зв’язки, за потреби виконує додаткові побудови, порівнює способи та узагальнює отриманий результат.

6.8. Робота з даними, таблицями та діаграмами

Оцінюється: Збирання й опрацювання даних, подання, аналіз, оцінювання достовірності та висновки.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Зчитує окремі явно подані значення з простої таблиці або діаграми; за допомогою виконує найпростіші дії з даними; висновок формулює фрагментарно.
Середній (4–6)	Читає таблиці й діаграми, порівнює окремі значення, виконує базові обчислення; за зразком подає дані у простій формі та формулює очевидний висновок.
Достатній (7–9)	Самостійно систематизує, подає й аналізує дані; обирає доречну таблицю або діаграму, обчислює потрібні характеристики, виявляє закономірності та формулює обґрунтовані висновки.
Високий (10–12)	Критично аналізує набори даних і способи їх подання; порівнює різні представлення, оцінює достовірність, можливі похибки та обмеження; робить аргументовані прогнози й висновки.

6.9. Практична / дослідницька робота

Оцінюється: Планування, застосування математичних методів, моделювання, аналіз і перевірка результатів.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Виконує окремі дії за детальною інструкцією; проводить прості вимірювання або обчислення з допомогою; записує частину результатів, але не може самостійно їх пояснити.
Середній (4–6)	Виконує практичну роботу за запропонованим планом; застосовує відомі формули й методи, фіксує результати; формулює простий висновок, допускаючи окремі неточності.

Достатній (7–9)	Самостійно планує основні етапи роботи, добирає математичні методи, виконує вимірювання, обчислення чи моделювання; аналізує дані, перевіряє результат і формулює обґрунтований висновок.
Високий (10–12)	Самостійно ставить або уточнює дослідницьке питання, планує дослідження, обирає ефективні методи, оцінює точність і похибку, критично аналізує результати та пропонує їх узагальнення або подальше застосування.

6.10. Математичне моделювання / проєкт

Оцінюється: Побудова моделі, вибір стратегії, застосування математичного апарату, оцінювання результату.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	За підтримки виділяє окремі величини й дані реальної ситуації; використовує готову модель або її елемент; виконує окремі прості обчислення.
Середній (4–6)	За зразком переводить типову практичну ситуацію в математичну форму; використовує запропоновану модель, виконує необхідні обчислення й частково пояснює отриманий результат.
Достатній (7–9)	Самостійно визначає істотні величини та зв’язки, будує адекватну математичну модель, обирає метод розв’язання, інтерпретує й перевіряє результат у контексті реальної ситуації.
Високий (10–12)	Створює й досліджує моделі для складніших або нових ситуацій; обґрунтовує припущення, порівнює альтернативні моделі й стратегії, оцінює межі застосовності та точність результату, презентує аргументовані висновки.

6.11. Усна відповідь / математичне обґрунтування

Оцінюється: Точність понять, логічність пояснення, аргументація та використання математичної мови.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Називає окремі математичні поняття, формули або правила з допомогою; відповідь фрагментарна; пояснення й обґрунтування майже відсутні, математична термінологія використовується неточно.
Середній (4–6)	Відтворює основні означення, правила й властивості; пояснює хід типового розв’язання простими судженнями; використовує математичну мову загалом правильно, але допускає неточності.
Достатній (7–9)	Самостійно, послідовно й точно пояснює математичні поняття та способи дій; аргументує твердження, використовує формули, символи, приклади й контрприклади; робить обґрунтовані висновки.
Високий (10–12)	Будує чітке й логічно завершене математичне міркування; доводить твердження, встановлює зв’язки між поняттями, порівнює способи, узагальнює результати та вільно використовує точну математичну мову.

6.12. Тестові / короткі письмові завдання

Оцінюється: Правильність виконання відповідно до визначених очікуваних результатів.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Правильно виконує окремі прості завдання на розпізнавання, відтворення та елементарні обчислення.
Середній (4–6)	Результат за визначеною шкалою відповідає середньому рівню; правильно виконує значну частину базових завдань і застосовує відомі алгоритми в типових ситуаціях.

Достатній (7–9)	Результат за визначеною шкалою відповідає достатньому рівню; правильно виконує більшість завдань, зокрема на застосування, аналіз, установлення зв'язків і обґрунтування.
Високий (10–12)	Результат за визначеною шкалою відповідає високому рівню; успішно виконує завдання різної складності, у тому числі на моделювання, дослідження, узагальнення та застосування знань у нових ситуаціях.

6.13. Комплексна / підсумкова робота

Оцінюється: Сукупність визначених результатів за групами, застосування знань і вмінь у відповідних завданнях.

Рівень	Характеристика навчальних досягнень
Початковий (1–3)	Демонструє початкове досягнення окремих визначених результатів; виконує переважно прості завдання на відтворення та елементарне застосування; у складніших завданнях потребує підтримки.
Середній (4–6)	Досягає базового рівня за частиною або більшістю визначених результатів; виконує типові завдання, застосовує основні поняття, формули й алгоритми; формулює прості пояснення та висновки.
Достатній (7–9)	Демонструє достатню сформованість визначених результатів; самостійно розв'язує комплексні завдання, добирає математичні методи, аналізує та перевіряє результати, аргументує основні кроки.
Високий (10–12)	Демонструє високий рівень сформованості визначених результатів; інтегровано застосовує математичні знання й способи діяльності, моделює, досліджує, порівнює стратегії, критично оцінює результати та розв'язує нові проблемні завдання.

6.14. Орієнтовне співвіднесення форм роботи з групами результатів

Таблиця має рекомендаційний характер. Групу визначають за змістом конкретного завдання та очікуваними результатами, а не лише за назвою роботи. Одна робота може охоплювати кілька груп; оцінювання здійснюється без дублювання оцінок.

Форма роботи	Групи результатів	Що саме оцінюється
Усні обчислення / математичний диктант	ГР4; за змістом ГР2	Математичний апарат, правила, алгоритми й обчислення.
Письмові обчислення та перетворення	ГР4; за змістом ГР2, ГР3	Алгоритми, перетворення, обґрунтування та перевірка.
Розв'язування текстових задач	ГР1–ГР4 залежно від завдання	Аналіз ситуації, модель, розв'язання, оцінювання результату.
Алгебраїчні вирази, рівняння, нерівності	ГР4; за змістом ГР2, ГР3	Математичний апарат, алгоритми, моделювання та перевірка.
Функції, графіки та залежності	ГР2; ГР4; за змістом ГР1, ГР3	Моделювання, аналіз залежностей, застосування понять.
Геометричні побудови / креслення	ГР4; за змістом ГР2, ГР3	Побудова, властивості фігур, обґрунтування.
Геометрична задача / доведення	ГР4; ГР3; за змістом ГР2	Математичне міркування, доведення, вибір способу.
Робота з даними, таблицями та діаграмами	ГР1; ГР2; за змістом ГР3, ГР4	Дослідження даних, подання, аналіз і висновки.
Практична / дослідницька робота	ГР1–ГР4 залежно від завдання	Дослідження, моделювання, застосування й оцінювання.
Математичне моделювання / проєкт	ГР1–ГР4 залежно від завдання	Аналіз ситуації, модель, розв'язання та перевірка.

Форма роботи	Групи результатів	Що саме оцінюється
Усна відповідь / математичне обґрунтування	ГР4; за змістом ГР1–ГР3	Поняття, логічне пояснення, аргументація.
Тестові / короткі письмові завдання	За змістом завдань: ГР1–ГР4	Перевірка конкретних очікуваних результатів.
Комплексна / підсумкова робота	ГР1–ГР4 відповідно до специфікації	Сукупність визначених результатів; не обов’язково всі групи в кожній роботі.

7. Поточне та тематичне оцінювання

7.1. Поточне оцінювання здійснюється за релевантними результатами навчальної діяльності; оцінка не є обов’язковою на кожному уроці. Тематичне оцінювання визначається за сукупністю поточних результатів та/або підсумкової роботи, не є механічним середнім арифметичним.

7.2. Підсумкова робота перед тематичним оцінюванням проводиться відповідно до Положення. Її зміст, форма й обсяг визначаються очікуваними результатами та наявними доказами їх досягнення; вона не є єдиним джерелом тематичного результату.

8. Семестрове, річне та повторне оцінювання

8.1. Семестровий і річний результати визначаються відповідно до Положення за сукупністю релевантних результатів з урахуванням динаміки поступу, а не механічним середнім арифметичним. Оцінювання за групами результатів здійснюється відповідно до встановленого закладом порядку без дублювання оцінок.

8.2. Повторне оцінювання здійснюється відповідно до пункту 3.9 Положення. Необґрунтована вимога повторно виконувати роботу виключно для механічної зміни результату не допускається. За об’єктивних обставин учитель визначає доступну форму й час оцінювання.

9. Прикінцеві положення

9.1. Ці Критерії застосовуються у взаємозв’язку з Положенням. Учитель конкретизує критерії відповідно до очікуваних результатів і завчасно ознайомлює з ними учнів.

9.2. У разі зміни нормативних вимог застосовуються акти вищої юридичної сили та чинна редакція Положення.